Gemeente Amsterdam

ANNOTATIE CIE AZ SCENARIO'S RAAMPROSTITUTIE

Van: [redacted], OOV, prostitutiebeleid (06-[redacted])
Datum: 17 oktober 2019
Betreft: annotatie Cie AZ 17 oktober, agendapunt 12 Scenario's Raamprostitutie Wallen/Singel

Leeswijzer

1. Inleiding/ vervolgstappen
2. Hoofdlijnen reacties van A. exploitanten B. sekswerkers (met Q&A) C. bewoners
3. Onderzoek toeristen/ visie [redacted]
4. Project 1012/ Sluiting St Annenkwartier (met Q&A)
5. Ondermijning
6. Mensenhandel
7. Zorg aan sekswerkers/ uitstapprogramma's

Update m.b.t. 'Petitie Stop de Gekte': Een aantal bewoners van de Wallen heeft zich afgelopen zomer verenigd in het buurtinitiatief Stop de Gekte. Zij hebben een petitie opgesteld die door meer dan 1100 bewoners is ondertekend. Zij willen deze voorafgaand aan de vergadering van de commissie AZ op ludieke wijze aanbieden aan de burgemeester. Dat zullen zij doen door hun eigen "vrijgezellenfeestje" te organiseren. Bewoners wordt gevraagd massaal te komen en zich te verkleden als toerist met selfiestick. Zij verzamelen vanaf 19.00 uur voor het stadhuis.

1. Inleiding/ vervolgstappen

Kernboodschap aan Raad:

- *Dit debat is een eerste verkennend gesprek over de scenario's.*
- *De scenario's bestrijken de uitersten van het spectrum om een breed debat te voeren.*
- *De raad hoeft niet te kiezen uit de scenario's, maar wordt gevraagd richting te geven via de variabelen (aantal ramen/werkplekken, locatie, zichtbaarheid/etalagefunctie, toegang tot Wallen).*
- *Is de raad het eens met de analyse dat er grote problemen zijn op de Wallen? Ondersteunt de raad de drie uitgangspunten? Ondersteunt de raad de inzet dat met een wijziging van raamprostitutie op de Wallen tegemoet gekomen kan worden aan de drie uitgangspunten?*

Vervolgstappen:

- *Op 19 november (19.00-23.00 uur, Stopera) volgt de expertsessie over de scenario's raamprostitutie. Aanwezigen zijn onder meer politie, OM en zorgpartners. Ook geven we het woord aan sekswerkers, exploitanten, bewoners en andere ondernemers.*
- *Begin november ontvangt u het programma en een aantal stukken die u ter voorbereiding kunt lezen. Zoals het verslag van verkenner [redacted]: hij heeft tot de eerste week van oktober gesprekken gevoerd met belanghebbenden en geïnteresseerden; het animo voor gesprekken was zeer groot.*
- *Op 5 december kan dan een vervolgdebat met uw raad plaatsvinden, waar ik u wil vragen om tot richtinggevende uitspraken te komen over de toekomst van de raamprostitutie op de Wallen/Singelgebied.*
- *Aan de hand van die richting zullen dan enkele scenario's worden uitgewerkt en getoetst op financiële, juridische en organisatorische haalbaarheid. Ik streef ernaar deze uitgewerkte scenario's vervolgens in het voorjaar aan u voor te leggen.*

2. Hoofdlijnen reacties van A. exploitanten B. sekswerkers C. bewoners

A. Raadsadres WOP-exploitanten: '5e scenario'

De WOP-exploitanten hebben gereageerd bij raadsadres d.d.30 augustus (raadsadres wordt nog beantwoord). Ze presenteren navolgende aanbevelingen als '*5e scenario'*:
Waarborgen mensenrechten:

- gemeentelijke regels moeten conform privacyregelgeving zijn *(@BM: exploitanten stellen bezwaar/beroep in tegen regelgeving om zo min mogelijk informatie te hoeven delen*)
- maak thuiswerken mogelijk
- open een prostitutiehotel in een buitenwijk van de stad
- minder beperkende regels voor vergunde branche, want vergunde branche nu te onaantrekkelijk voor sekswerkers (bijv. regels max. aantal werkdagen/ werktijden)
- geen verdere beperking vergunde raamprostitutie, want daar is veiligheid en bescherming gewaarborgd; risico mensenhandel is veel groter in onvergunde branche
- meer regels/verantwoordelijkheden voor sekswerkers zorgt voor meer zelfstandigheid *(@BM: onduidelijk; het stuurt met name aan op minder verantwoordelijkheid bij exploitanten*)

Voorkomen ondermijnende activiteiten in de prostitutiebranche:

- decriminaliseer prostitutiebranche; exploitanten en sekswerkers hebben amper toegang tot het financiële stelsel. Gemeente moet druk uitoefenen op banken en verhuurders om met branche te werken. Sekswerkers kunnen nu niet als normale beroepsgroep bankrekeningen en hypotheken afsluiten of via creditcard betalingen doen *(@BM: gemeente overlegt al met creditcardbedrijven, maar zakelijke sector beschouwt prostitutiebranche als risico)*
- cijfers m.b.t. mensenhandel: wees duidelijk, om stigmatisering Wallen tegen te gaan
- pak onvergunde prostitutie harder aan; straf degene die meewerken of hebben geweten van misstanden veel harder;
- werk meer samen met de vergunde branche
- meer handhaving op straat

Bestrijden overlast voor bewoners en andere ondernemers

- verbied kamerverhuur per uur op de Wallen
- geen verdere uitbreiding horeca Wallen;
- drukte is slechts 2 avonden per week en komt doordat het uitgaansgebied is
- pas APV aan en verbiedt lachgas
- betere bewegwijzering en crowdmanagement (op drukke tijden)
- meer handhaving

B. reacties sekswerkers

- *reacties Proud/ Sekswerkexpertise*

Proud en Sekswerkexpertise (socioloog [redacted]) hebben gereageerd (in de mei/juli-bijeenkomsten en bij brieven van 28 juni en 29 juli. Hun aanbevelingen/ '5e scenario':
Legale werkplekken

- sta thuiswerk zzp-ers toe/ deregulering sekswerk ZZP-ers (nieuwe samenwerkingsvormen voor sekswerkers die een locatie huren zonder als exploitant te worden aangemerkt)
- meer werkplekken zodat sekswerkers minder afhankelijk zijn van exploitanten
- houdt St Anne-kwartier open; verdring raamprostitutie niet naar de rand van stad
- investeer niet in uitkoop van panden, maar in handhaving: politie, toezichthouders, hosts

Aanpak overlast

- aanpak respectloos gedrag: bureau Warmoesstraat; Wallenwachtteams bewoners en sekswerkers
- experimenteer met inpandige bordelen, of afzetten van stegen voor groepen

Empowerment
- stigma= disempowerment. Benadruk dat 'veel sekswerkers sterke personen zijn, maar sommigen kwetsbaar zijn voor uitbuiting/misbruik'; beleidsvorming mét sekswerkers
- focus niet op mensenhandel, maar op geweld, discriminatie en uitbuiting (waaronder mensenhandel)

Divers
- betere regulering exploitatie seksbedrijven
- stop de stigmatisering door intakegesprekken
- wijziging controle op illegale prostitutie: meer vertrouwen, minder handhaving
- geen informatie delen in strijd met privacyregelgeving (inlichten huiseigenaar/ woningcorporatie bij controles onvergunde branche)
- veilige aangifte door sekswerkers zonder angst voor negatieve gevolgen
- branche niet kenmerken als criminogeen want dan wil zakelijke branche niet financieren en blijven alleen criminele financiers over
- opting-in regels gesloten bordelen: beter handhaven + meer voorlichting aan sekswerkers over opting-in (@BM niet relevant voor raamprostitutie)

- *Raadsadres 3 juli Red Light United*

Hoofdpunten:
- open meer ramen op de Wallen; verplaats prostitutie niet.
- sta langere openingstijden toe voor kroegen en sekswinkels
- verbiedt het fotograferen en filmen van sekswerkers middels de APV
- trek high budget toeristen naar de stad
- voorlichting aan toeristen over gewenst gedrag
- verbied rondleidingen niet maar maximaliseer naar 10 personen per groep; introduceer een keurmerk
- zorg voor betere handhaving + terugkeer van een politiebureau in het Wallengebied
- sta online adverteren voor sekswerkers achter het raam toe
- ga in gesprek met sekswerkers; betrek hen nauw bij het opstellen van beleid

@BM: Bij raadsadres RLU zat een onderzoek door RLU onder raamsekswerkers met als uitkomst: het is niet te druk en ze hebben met name last van gedrag van bepaalde groepen, fotograferen etc. De opgevraagde onderzoeksgegevens zijn vrijdag ontvangen.

Q&A m.b.t. positie sekswerkers

Mogelijke vraag: Sekswerkers zeggen geen last te hebben van drukte. Zij zeggen dat als ramen sluiten en ze weg moeten van de wallen het juist onveiliger wordt voor hen. Hoe zit dat?
Mogelijke reactie: Het sluiten van ramen is slechts één van de vele varianten. Ik zoek met uw raad en de stad naar een breed gedragen oplossing van de knelpunten op de Wallen. In de te kiezen oplossing zal het aspect veiligheid bijzonder belangrijk zijn.

Mogelijke vraag: Sekswerkers klagen over filmen/fotograferen, waarom verbiedt u dat niet?
Mogelijk antwoord: We bekijken wat er mogelijk is op dat gebied.

Mogelijke vraag: U heeft het over zelfstandige sekswerkers en het belang van voldoende legale werkplekken. Waarom staat u dan thuiswerken niet toe?
Mogelijk antwoord: De scenario's gaan over raamprostitutie. De optie van thuiswerken is iets anders, maar ik kijk daar ook naar. We moeten daarbij wel rekening houden met de privacyregelgeving en andere landelijke wetgeving. Er zijn nog grote vragen over hoe de veiligheid van thuiswerkers voldoende kan worden geregeld.

Achtergrondinformatie Wetsvoorstel Wet regulering sekswerk
Vertrouwelijk@BM *Deze week is het wetsvoorstel 'Wet regulering sekswerk' in consultatie gegaan. Deze Wrs geeft onder meer:*

1. *een wettelijke basis voor gegevensverwerking sekswerkers; privacyregels zijn nu nog een grote belemmering voor toezicht/handhaving op vergunde/onvergunde branche.*

Ad 1 ook de wettelijke basis in deze Wrs is weer onvoldoende

2. *een landelijke regeling voor vergunningplicht individuele sekswerkers, met verplichte intake bij gemeente.*

Ad 2 De zzp-thuiswerker lijkt in de Wrs ook te worden vergund. Dit heeft potentieel grote invloed op de verhouding vergunde/ onvergunde branche, en is van belang bij keuzes (en implementatie) omtrent scenario's raamprostitutie Wallen.
Momenteel hanteert Amsterdam (en veel andere gemeenten) als standpunt dat thuiswerken vergunningplichtig is zodra het 'bedrijfsmatig' is en het is al bedrijfsmatig bij adverteren (dat standpunt is volgens Ministerie JenV –ambtelijk- niet houdbaar, maar tot nu toe zijn er geen procedures over geweest). Over de consultatieronde Wrs word je z.s.m nader geïnformeerd.

C. <u>reactie bewoners (en andere ondernemers)</u>

Bewoners klagen o.a. over drukte van toeristen, overlastgevend gedrag van toeristen (bij woningen naar binnen kijken, hard praten en schreeuwen, blowen, alcoholgebruik, agressie, kotsen en plassen op straat,), overlast drugscriminaliteit (straatdealers, lachgasverkopers -lijkt nu verleden tijd-), fietstaxi's (roekeloos gedrag, tegen de richting in fietsen), vervuiling (afval op straat, overvolle afvalcontainers, bedrijven die afvalzakken op straat zetten buiten afgesproken tijden, Airbnb gasten die afval op straat zetten), de buurt is niet meer van de bewoners (winkels voor dagelijkse boodschappen zijn verdwenen en vervangen door fastfood, wafelwinkels etc.). Verder is er de petitie 'Stop de gekte', zie pagina 1 van deze annotatie.

3. Onderzoek toeristen/visie [redacted]
*OIS heeft deze zomer onderzoek gedaan onder toeristen op de Wallen. Hoofdlijnen onderzoek: welke rol spelen coffeeshops en raamprostitutie bij de toestroom van (buitenlandse) bezoekers naar de binnenstad. De onderzoeksresultaten kunnen betrokken worden bij het opstellen van nieuwe, aanvullende maatregelen en de visie op de binnenstad. De concept onderzoeksresultaten worden 30/10 besproken op staf.
[redacted] heeft op 10 oktober zijn 'toekomstvisie binnenstad' gepresenteerd; de raamprostitutie komt daarin niet aan bod.

4. Project 1012/sluiting St Annenkwartier
*Voortzetting van staand beleid is in de brief van 3 juli aangeduid als 0-situatie 'Voortzetting huidig beleid op de Wallen/Singel'.
*Uitvoering staand beleid is o.b.v. raadsbesluiten van december 2015 (herijking), 2017 en 2018 (onteigening). In de herijking is onder andere besloten dat er van de oorspronkelijke resterende sluitingsopgave van 83 ramen, alsnog 46 ramen open blijven en nog 37 gesloten worden.
*Binnenkort ligt een nieuw BP ter onderbouwing van open blijven 46 ramen voor ter bestuurlijke besluitvorming (op 6 of 30 november naar raad, dus op korte termijn in B&W). Dit is o.a. van belang in verband met de drie lopende planschadeprocedures.
*Op basis van de raadsbesluiten wordt gewerkt aan verwerving via een onteigeningsprocedure van 37 ramen in het Sint Annenkwartier. Deze ramen zijn in bezit bij twee eigenaren/families. Onlangs is overeenstemming bereikt over de aankoop van 13 raambordelen van één eigenaar, B&W hebben hier op 9 juli mee ingestemd. De andere eigenaar heeft zich beroepen op zelfrealisatie van de overige 24 raambordelen in het kader van de onteigeningsprocedure. Eigenaar heeft een bouwvergunning d.d. oktober 2018 voor omzetten van prostitutiefunctie naar

wonen, kantoren en/of winkels. Tot op heden is daar geen invulling aan gegeven, daarom lopen ook nog steeds gesprekken over aankoop van (een deel van) de raambordelen.
*Voorlopige planning is dat bovenstaande 37 ramen in het St Annenkwartier uiterlijk 21 januari 2021 gesloten zullen zijn (de overige ramen daar blijven open – panden Cirkel&Chang, Venekamp).

Vertrouwelijk@BM Indien sluiting/ onteigening niet zou worden doorgezet zijn de consequenties onder meer: 1. prostitutie-bestemming moet via nieuw bestemmingsplan teruggebracht; dat geeft o.a. groot risico indirecte planschade;
2. er is een samenloop van de waardering van de panden bij planschadeprocedures en de onteigening. Er is al miljoenen planschadevergoeding aan ondernemers betaald, die wordt verrekend bij de onteigening te zijner tijd. Indien toch geen onteigening plaatsvindt dan is dit geld 'voor niks' betaald.

Q&A mbt St. Annenkwartier
Mogelijke vraag*: waarom zet u die sluiting door terwijl we deze discussie voeren?*
Mogelijk antwoord: *Het gaat niet om een simpele keuze om de sluiting 'even te parkeren'. De sluiting is onderdeel van een langdurig complex traject met veel juridische en financiële aspecten, waarmee uw raad meermaals heeft ingestemd. Diverse panden zijn reeds in het verleden aangekocht door gemeente/ 1012Inc. Dit beleid weer omgooien zou een enorme kapitaalvernietiging betekenen en op veel weerstand en claims stuiten. Er loopt nu een onteigeningsprocedure met de laatste eigenaar waarvan nog ramen moeten worden gesloten.*

5. Ondermijning
Kernboodschap
- *De ondermijningsproblematiek in de stad is een grote bron van zorg. In bepaalde sectoren en gebieden lijkt een groter risico te bestaan op ondermijning. Dat geldt in het bijzonder bij drukke gebieden en sectoren waar veel te geld te verdienen valt, en dus ook bij de Wallen.*
- *Waarbij voor de Wallen geldt dat in de raamprostitutie (net als in de rest van de prostitutiebranche) een risico van mensenhandel een rol speelt.*
- We *zien veel, maar bij lange na nog niet genoeg. Daarom hebben we een intensieve aanpak mensenhandel, is het programma Weerbare Stad ontwikkeld en het Programma Drugs. Juist vanwege de zorgen die er leven heb ik aan Tops en Tromp gevraagd om onderzoek te doen.*

achtergrond
Het uitgangspunt van Project 1012 geldt nog steeds: het Wallengebied kent een hoge dichtheid aan branches die aantrekkelijk kunnen zijn voor ondermijning, waaronder de prostitutie-, coffeeshop- en horecabranche. Tops en Tromp noemen dat in hun rapport, en stellen dat project 1012 onvolledig is uitgevoerd en te snel is beëindigd.

6. Mensenhandel
Kernboodschap:
- *Mensenhandel komt voor in Nederland, in Amsterdam, op de Wallen, en in de vergunde en onvergunde branche.*
- *De gemeente heeft een intensieve aanpak van mensenhandel met o.a. politie, OM en zorgpartners. Feit is dat slechts een deel, en mogelijk zelfs alleen het topje van de ijsberg, van slachtoffers en daders in zicht komt. Daar zijn we niet naïef in en dit probleem heeft voor mij hoge prioriteit. Inzake risico's van mensenhandel wordt u verder geïnformeerd bij de raads-expertsessie. Ik zeg hiermee zeker niet dat de hele branche fout en kwetsbaar is, maar wel dat er risico's zijn die ik zeer serieus neem.*

- *Hoe groot de onvergunde sector is, is onbekend, maar waarschijnlijk veel groter dan de vergunde sector, en groeiend. Dat is onwenselijk want in onvergunde circuit is toezicht/handhaving erg moeilijk, met meer risico op misstanden en uitbuiting.*
  Het vergunde circuit moet niet zo beperkt en onaantrekkelijk worden dat sekswerkers kiezen om onvergund te werken (illegale thuiswerkers, massagesalons, illegale escort).
- *Om meer inzicht te krijgen in mensenhandel en de aanpak te kunnen verbeteren wordt onderzoek gedaan (gezamenlijk opdrachtgever: gemeente, politie en OM) naar de aard van seksuele uitbuiting binnen de prostitutie. Bijvoorbeeld: zijn er specifieke facilitators die sekswerkers uitbuiten?; gaat het meer om loverboy-achtige problemen? Dat is relevant voor onze aanpak van mensenhandel.*

<u>Achtergrond: cijfers mensenhandel</u>
Uit informatie van ketenpartners en bijv. rapport van de Amsterdamse rekenkamer inzake Project 1012 blijkt dat uitbuiting in Amsterdam voorkomt, ook op de Wallen. Er zijn schattingen, geen harde cijfers over uitbuiting binnen de vergunde raamprostitutie. Context bij cijfers is van belang om te voorkomen dat deze onjuist worden geïnterpreteerd: 'dark number' (zie eerdere discussie met de raad: vragen raadslid Boomsma 2 augustus 2018, vragen Ceder november 2018).

De schattingen van het aantal slachtoffers van mensenhandel in de vergunde prostitutiebranche lopen al jaren uiteen van 8% tot 90%, zo blijkt uit verschillende onderzoeken. Sinds die onderzoeken uit o.a. 2008 en 2010 is dit beeld niet verhelderd. Objectieve cijfers over het aantal slachtoffers van mensenhandel in de illegale of vergunde branche, of meer specifiek in het Wallen gebied, zijn er niet. Onder meer doordat niet alle slachtoffers in beeld komen, maar ook doordat gegevens over (vermoedelijke) slachtoffers van zorginstanties niet altijd (volledig) met de gemeente of andere instanties gedeeld kunnen worden vanwege privacyregels.
Waarbij het onvergunde circuit nog veel moeilijker in beeld lijkt te komen.

Cijfers bieden onvoldoende handvatten om beleid te ontwikkelen. Juist daarom is onderzoek uitgevoerd naar vormen van uitbuiting. *@BM Dit onderzoek is bijna gereed en wordt op staf 3010 besproken.*

- *slachtoffermonitor Nationaal rapporteur/ Comensha-rapport*

Naar verwachting presenteert op 18 oktober de Nationaal Rapporteur de nieuwe slachtoffermonitor over de periode 2016-2018. De cijfers in deze monitor zijn mede gebaseerd op het jaarbeeld van CoMensha (2018). *@BM Het Comensha-rapport is al vertrouwelijk met de gemeente gedeeld; de inhoud daarvan kan pas na presentatie door de Nationaal Rapporteur worden gedeeld worden met de raad.*
Comensha signaleert een forse daling (30 % minder in 2018 dan 2017) van het aantal meldingen van mogelijke slachtoffers mensenhandel bij Comensha. Comensha meent dat dit wordt veroorzaakt doordat (zorg)organisaties door de aangescherpte privacy-regelgeving veel minder zijn gaan melden.
Comensha houdt cijfers bij van meldingen van mogelijke mensenhandel: niet alleen seksuele uitbuiting maar ook arbeidsuitbuiting, criminele uitbuiting et cetera.
In de categorie 'seksuele uitbuiting' zijn de meeste meldingen. Binnen de categorie 'seksuele dienstverlening' wordt onderscheid gemaakt tussen sub-sectoren zoals club, escort, hotelprostitutie, thuisprostitutie en raamprostitutie en de categorie 'onbekend'. In volgorde van grootte: de categorie 'onbekend' (66 meldingen in de categorie 'onbekend' in 2018), vervolgens escort (34 meldingen in 2018) en thuisprostitutie (23 meldingen 2018), daarna volgt raamprostitutie (5 in 2018) en club (5 in 2018).

- *Rekenkamerrapport 26 juni 2018 over Project 1012*

Rapport bevat (tabel 6.1 rapport) een inventarisatie van afgeronde en lopende Amsterdamse strafzaken. Daaruit volgt m.b.t. mensenhandel in de Amsterdamse raamprostitutie: 53 bewezen slachtoffers uit onherroepelijke strafzaken, 44 bewezen slachtoffers in strafzaken waar (deels) nog een hoger beroep of cassatie loopt, en 22 vermoedelijke slachtoffers uit lopende onderzoeken.
Het grootste deel van de onderzoeken ziet op periodes in de jaren 2008 tot en met 2012.
Er is vaak groot tijdsverloop tussen de periode waarin er sprake is van mensenhandel en het jaar waarin de strafzaak plaatsvindt.
Toelichting bij rekenkamerrapport: via deze cijfers kan dus niet bepaald *welk percentage van de sekswerkers in de Amsterdamse raamprostitutie* slachtoffer is van mensenhandel (want er zijn geen betrouwbare cijfers over het aantal sekswerkers werkzaam in de Amsterdamse raamprostitutie).
Wél duidelijk is: ook na start Project 1012 zijn er regelmatig slachtoffers mensenhandel.
Team mensenhandel politie meldt: 50% van de zaken komt uit onvergunde branche/ 50 % uit de gehele vergunde branche: NB dat betreft clubs, escort én ramen, dus niet alleen ramen Wallen.

- *Rapport Nationaal Rapporteur Mensenhandel 2017 over de periode 2014-2015*

Een berekende schatting (de gehanteerde rekenmethodiek wordt bekritiseerd) is in 2014 en 2015 per jaar tussen de 5.000 en 7.500 slachtoffers in Nederland van alle vormen van uitbuiting (naast seksuele uitbuiting ook arbeidsuitbuiting etc.).
Daarvan komt landelijk gemiddeld slechts een op de vijf slachtoffers (19%) in beeld: dark number.
Of dat percentage in Amsterdam hoger of lager ligt, is onbekend.
Veel slachtoffers doen pas jaren later/nooit aangifte, omdat zij zichzelf niet als slachtoffer zien.

- *Slachtoffermonitor 2018 van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel over de periode 2013-2017*

Geen verbetering in 2017 van het zicht op slachtoffers van mensenhandel. Vooral Nederlandse slachtoffers van seksuele uitbuiting zijn minder goed in beeld: in 2014-2015 gemiddeld 365 slachtoffers in beeld, in 2017 nog maar 263. Dit terwijl het de meest voorkomende vorm van mensenhandel is.
Mogelijke oorzaak daling: slachtoffers werken steeds vaker gedwongen in de escort of als 'thuiswerkers': minder goed zichtbaar voor handhavende instanties.
Stijging slachtoffers in onvergunde deel: van de in beeld gekomen slachtoffers was in 2013-2015 66 procent uitgebuit in onvergunde deel; dat is in 2016-2017 gestegen naar 81 procent.

7. Zorgaanbod: emancipatie, toegang tot zorg en hulp, werkomstandigheden, uitstappen
Kernboodschap aan raad: *Amsterdam biedt zorg aan sekswerkers gericht op empowerment, gezondheid, vertrouwenspersonen. De gemeente heeft een breed uitstapprogramma met zorgpartners; WPI heeft specialistische klantmanagers. Er is speciale hulpverlening aan slachtoffers mensenhandel. Om goede hulp te kunnen bieden is het belangrijk sekswerkers in beeld te krijgen en te houden. Dat is moeilijker in het onvergunde circuit waar regelmatig kwetsbare sekswerkers worden aangetroffen.*
@BM Inzake uitstapprogramma's: zie separate annotatie 'uitstapprogramma's'.

Achtergrond: Overzicht zorgaanbod
- Prostitutie & Gezondheidscentrum 292 'P&G 292' is een samenwerkingsverband van HVO Querido en GGD. Biedt vertrouwenspersonen/ klankbordgroepen/ maatschappelijk werk/ veldwerk, gratis soa-controles/ cursussen/ uitstap-hulp. Werkt samen met de zorgcoördinator mensenhandel
- Scharlaken koord biedt (met subsidie van gemeente) maatschappelijk werk, veldwerk, uitstapprogramma's. Ook Leger des Heils biedt dit.

- breed uitstapprogramma met zorgpartners. WPI heeft specialistische klantmanagers.
- veel drempels bij uitstappen: psychische belemmeringen en inkomensterugloop want veel sekswerkers zijn ongeschoold, prostitutie brengt meestal veel meer op dan ander (ongeschoold) werk. Uitstappen vraagt grote verandering in levensstijl/ sociale leefomgeving (woningen in Amsterdam huren wordt dan onbetaalbaar). Voor uitstappers wordt ook repatriëring aangeboden.